

PRAKTYKA ZAWODOWA

TECHNIK SPAWALNICTWA 311516

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE

MEC.03. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń

MEC.10. Organizacja i wykonywanie prac spawalniczych

MIEJSCE REALIZACJI PRAKTYK ZAWODOWYCH:

Przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe, **Haldex S. A. Zakład Remontowy Knurów-Foch.**

Specjalizujące się w:

- usługi spawalniczo- ślusarskie (obróbka skrawaniem: prace tokarskie, wytaczarskie, wytaczanie wielkogabarytowe, frezarskie, cięcie mechaniczne, cięcie gazowe - acetylen-tlen, cięcie plazmowe, cięcie ręczne i zmechanizowane -CNC),
- spawanie metodami MMA, MAG, MIG, TIG,
- naprawy i konserwacje urządzeń i osprzętu spawalniczego (palniki gazowe, reduktory ciśnienia itp.),
- usługi w zakresie wykonywania instalacji i naprawy sieci centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjnej oraz ciepłej wody użytkowej,
- kompleksowe remonty, przeglądy, modernizacje maszyn i urządzeń górniczych oraz innych.

Czas trwania praktyki zawodowych:

- 4 tygodnie/ 20 dni, w wymiarze 140 godzin. - klasa 3
- 4 tygodnie/ 20 dni, w wymiarze 140 godzin. - klasa 4

RAMOWY PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Efekt kształcenia wg podstawy programowej	Szczegółowe cele kształcenia określające wiadomości i umiejętności które powinny być opanowane przez ucznia	Tematyka realizowana na praktyce zawodowej
Montaż i obsługa maszyn i urządzeń MEC.03.		
Uczeń:	Uczeń umie:	
MEC.03.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) Postępować zgodnie z BHP i przepisami Ppoż. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo i higiena pracy, podczas montażu i obsługi maszyn i urządzeń • Przepisy Ppoż. Obowiązujące podczas montażu i obsługi maszyn i urządzeń
MEC.03.2.4 Wykonuje połączenia mechaniczne	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobierać narzędzia, urządzenia i materiały do wykonywania połączeń 2) Łączyć części różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> • Narzędzia, urządzenia i materiały do połączeń • Rodzaje połączeń
MEC.03.3.4 Naprawia elementy i zespoły maszyn i urządzeń	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobierać sposób naprawy elementów i zespołów maszyn i urządzeń 2) Planować przebieg procesu naprawy elementów i zespołów maszyn i urządzeń 3) Dobierać typowe i specjalistyczne narzędzia, przyrządy i urządzenia do naprawy 	<ul style="list-style-type: none"> • Naprawa elementów i zespołów maszyn i urządzeń • Planowanie napraw elementów i zespołów maszyn i urządzeń • Narzędzia, przyrządy i urządzenia do naprawy elementów i zespołów maszyn i urządzeń
MEC.03.3.5 Instaluje maszyny i urządzenia na stanowisku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przygotować maszyny i urządzenia do instalacji 2) Dobierać narzędzia, przyrządy i urządzenia do instalacji maszyn i urządzeń na stanowisku 3) Posługiwać się narzędziami, przyrządami i urządzeniami w procesie instalowania maszyn i urządzeń zgodnie z zasadami eksploatacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Instalacja maszyn i urządzeń • Narzędzia i przyrządy do instalacji maszyn i urządzeń
MEC.03.3.6 Reguluje i uruchamia maszyny i urządzenia	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobierać sposób regulacji maszyn i urządzeń na podstawie dokumentacji technicznej 2) Posługiwać się instrukcją obsługi maszyn i urządzeń 3) Dobierać narzędzia, przyrządy i urządzenia do wykonania regulacji maszyn i urządzeń 4) Wykonywać regulację maszyn i urządzeń 5) Wykonywać próbne uruchomienie maszyn i urządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Narzędzia, przyrządy i urządzenia do wykonania regulacji maszyn i urządzeń • Regulacja maszyn i urządzeń • Uruchamianie maszyn i urządzeń

	6) Kontrolować przebieg prac związanych z próbnym uruchomieniem i regulacją maszyn i urządzeń	
MEC.03.3.8 Wykonuje obsługę codzienną oraz konserwację maszyn i urządzeń	<ol style="list-style-type: none"> 1) Określać na podstawie instrukcji obsługi codziennej oraz instrukcji konserwacji zakres obsługi codziennej oraz konserwacji maszyn i urządzeń 2) Dobierać sposób wykonania obsługi codziennej oraz konserwacji maszyn i urządzeń 3) Przygotować narzędzia, przyrządy, urządzenia i materiały do wykonania obsługi codziennej oraz konserwacji maszyn i urządzeń 4) Stosuje kolejność czynności podczas obsługi codziennej oraz konserwacji maszyn i urządzeń 5) Dokumentować wykonanie obsługi codziennej oraz konserwacji maszyn i urządzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka i budowa maszyn i urządzeń • Obsługa maszyn i urządzeń • Konserwacja maszyn i urządzeń • Dokumentacja obsługi codziennej maszyn i urządzeń
MEC.03.4.2 Stosuje metody montażu maszyn i urządzeń	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozróżnia metody montażu maszyn i urządzeń 2) Określić przebieg montażu wykonywanego zgodnie z wybraną metodą 3) Wykonać montaż zgodnie z wybraną metodą 	<ul style="list-style-type: none"> • Montaż maszyn i urządzeń • Narzędzia, przyrządy i urządzenia do montażu maszyn i urządzeń
MEC.03.4.4 Przygotowuje części maszyn i urządzeń do montażu	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sprawdzać części maszyn i urządzeń przeznaczonych do montażu 2) Kontrolować zgodność z dokumentacją techniczną paramentów części przeznaczonych do montażu 3) Przygotować części maszyn do montażu przez ich czyszczenie i rozkonserwowywanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie montażu maszyn i urządzeń
MEC.03.4.6 Łączy części maszyn	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobrać narzędzia, uchwyty i sprzęt do wykonania połączeń części maszyn 2) Stosować kolejność wykonywanych operacji podczas montażu połączeń części maszyn 	<ul style="list-style-type: none"> • Łączenie części maszyn • Rodzaje połączeń w maszynach

Organizowanie i wykonywanie procesów spajania MEC.10.		
Uczeń:	Uczeń umie:	
MEC.10.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	1) Postępować zgodnie z BHP i przepisami Ppoż.	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo i higiena pracy, podczas organizowania i wykonywania procesów spajania • Przepisy Ppoż. Obowiązujące podczas organizowania i wykonywania procesów spajania
MEC.10.3.3 Obsługuje palniki gazowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dokonywać czynności kontrolnych palnika 2) Dobierać nasadkę palnika do materiału spawanego i jego grubości 3) Kontrolować stan węży gazowych 4) Zapalić, ustawić i gasić płomień palnika 	<ul style="list-style-type: none"> • BHP i kontrola związana z obsługą palnika gazowego • Bezpieczne odpalanie i gaszenie palnika • Ustawianie i regulacja palnika
MEC.10.3.5 Wykonuje proces cięcia tlenowego i plazmowego ręcznego	<ol style="list-style-type: none"> 1) Obsługiwać stanowisko do cięcia tlenowego 2) Zapalać palnik gazowy 3) Dokonywać regulacji płomienia 	<ul style="list-style-type: none"> • Przecinarka plazmowa, budowa i charakterystyka urządzenia • Obsługa przecinarki plazmowej • Cięcie przecinarką plazmową • Cięcie termiczne palnikiem acetylenowym • Ocena jakości powierzchni przeciętych elementów
MEC.10.3.6 Wykonuje proces cięcia tlenowego i plazmowego na wypalarku sterowanej numerycznie (CNC)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wymieniać zespoły i główne elementy wypalarki CNC do cięcia termicznego 2) Opisywać budowę wypalarki CNC do cięcia termicznego 3) Posługiwać się dokumentacją techniczno-ruchową (DTR) wypalarki CNC do cięcia termicznego 4) Dobierać parametry cięcia 5) Sprawdzać stan materiałów eksploatacyjnych (części eksploatacyjnych) wypalarki CNC 6) Wymieniać kolejność czynności podczas uruchomienia wypalarki CNC do cięcia termicznego według dokumentacji DTR wykorzystywać makra podczas cięcia 7) Definiować parametry elementów wycinanych (wejścia – wyjścia, 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka i budowa wypalarek CNC • Proces wypalania plazmowego na urządzeniach CNC • Ustawianie parametrów cięcia w urządzeniach plazmowych CNC • Programowanie i obsługa wypalarek CNC

	<p>pozycjonowanie elementów wycinanych)</p> <p>8) Wykonywać cięcie detali na wypalarni CNC</p>	
<p>MEC.10.3.14 Wykonuje połączenia spawane metodą 111 (spawanie łukowe elektrodą otuloną)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Omawiać sposób obsługi urządzeń do spawania metodą 111 (spawanie łukowe elektrodą otuloną) 2) Przygotowywać brzegi i powierzchnię materiałów spawanych do procesu spawania 3) Ustawiać i szepiać brzegi do spawania 4) Dobierać elektrody otulone według rodzaju otuliny i składu chemicznego rdzenia elektrody 5) Dobierać parametry spawania 6) Wykonywać spoiny jedno- i wielościgowe w różnych pozycjach spawania 7) Wykonywać proces cięcia elektrodą otuloną 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka metody MMA, urządzenia spawalnicze i rodzaje elektrod stosowanych w metodzie MMA • Parametry spawania i biegunowość w metodzie MMA • Przygotowanie materiału do spawania metodą MMA • Techniki spawania metod MMA • Wykonywanie połączeń spawanych elektrodą otuloną • Cięcie i żłobienie elektrodą węglowo-grafitową
<p>MEC.10.3.15 Wykonuje połączenia spawane metodą 131 i 135 (spawanie łukowe w osłonach gazowych elektrodą topliwą)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opisywać sposób obsługi urządzeń do spawania metodą 131 i 135 (spawanie łukowe w osłonach gazów elektrodą topliwą) 2) Przygotowywać brzegi i powierzchnię materiałów spawanych do procesu spawania 3) Ustawiać i szepiać brzegi do spawania 4) Dobierać druty elektrodowe i gazy osłonowe 5) Dobierać parametry spawania 6) Omawiać konieczność stosowania podgrzewacza gazu 7) Omawiać różnicę w uzbrojeniu urządzenia do spawania metodą 131 i 135 8) Dobierać wielkość przepływu gazu osłonowego 9) Wykonywać spoiny jedno- i wielościgowe w różnych pozycjach spawania 	<ul style="list-style-type: none"> • Urządzenia do spawania metodą MIG/MAG • Przygotowanie materiału do spawania metodą MIG/MAG • Techniki spawania Metodą MIG/MAG • Parametry spawania i biegunowość w metodzie MIG/MAG • Gazy osłonowe stosowane w metodach MIG/MAG, • Rodzaje drutów elektrodowych stosowanych w metodach MIG/MAG • Wykonywanie połączeń metodą MIG/MAG
<p>MEC.10.3.16 Wykonuje połączenia spawane metodą 141 (spawanie łukowe w</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Omawiać sposób obsługi urządzeń do spawania metodą 141 (spawanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Urządzenia do spawania metodą TIG

<p>osłonach gazów elektrodą nietopliwą)</p>	<p>łukowe w osłonach gazów elektrodą nietopliwą)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Przygotowywać brzegi i powierzchnię materiałów spawanych do procesu spawania 3) Ustawiać i szepia brzegi do spawania 4) Omawiać oznaczenie barwne elektrod nietopliwych 5) Dobierać elektrody nietopliwe 6) Ostrzyć elektrody nietopliwe do spawania 7) Wykonywać spoiny jedno- i wielościgowe w różnych pozycjach spawania stali niestopowej 8) Wykonywać spoiny jedno- i wielościgowe w różnych pozycjach spawania stali stopowej 9) Wykonywać spoiny jedno- i wielościgowe w różnych pozycjach spawania stopów aluminium 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawianie parametrów spawania w metodzie TIG • Rodzaje kształtów prądu przemiennego w metodzie TIG • Osprzęt i dodatkowe wyposażenie stosowane w metodzie TIG • Rodzaje dyszy gazowych • Budowa charakterystyka i rodzaje uchwytów spawalniczych stosowanych w metodzie TIG • Rodzaje i ostrzenie elektrod wolframowych • Techniki spawania metodą TIG • Przygotowanie materiału do spawania metodą TIG • rodzaje drutów spawalniczych w metodzie TIG • Rodzaj i natężenie gazu osłonowego • Wykonywanie połączeń spawanych metodą TIG
<p>MEC.10.3.17 Wykonuje połączenia spawane metodą 311 (spawanie gazowe acetylenowo - tlenowe)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opisywać sposób obsługi urządzeń do spawania metodą 311 (spawanie gazowe acetylenowo - tlenowe) 2) Przygotowywać brzegi i powierzchnię materiałów spawanych do procesu spawania 3) Ustawiać i szepiać brzegi do spawania 4) Omawiać rodzaje płomieni i ich zastosowanie 5) Ustawiać odpowiedni płomień 6) Wykonywać spoiny jednościgowe metodą w lewo w różnych pozycjach spawania stali niestopowej 7) Wykonywać spoiny jednościgowe metodą w prawo w różnych pozycjach spawania stali niestopowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługa urządzeń do spawania acetylenem • Przygotowanie materiału do spawania metodą 311 • techniki spawania palnikiem acetylenowym • Ustawianie płomienia, rodzaje płomienia • Wykonywanie połączeń metodą 311
<p>MEC.10.3.18 Wykonuje proces napawania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opisywać sposoby obsługi urządzeń do napawania 2) Przygotowywać brzegi i powierzchnię materiałów do procesów napawania 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie materiału do napawania • Napawanie metodą MMA • Napawanie metodą MAG • Napawanie metodą TIG

	<ol style="list-style-type: none"> 3) Dobierać spoiwa do napawania 4) Dobierać parametry napawania 5) Wykonywać napoiny metodą 111 (spawanie łukowe elektrodą otuloną), 135 (spawanie łukowe w osłonach gazów elektrodą topliwą), 141 (spawanie łukowe w osłonach gazów elektrodą nietopliwą) 	
MEC.10.3.21 Wykonuje proces cięcia i żłobienia elektropowietrznego	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opisywać sposoby obsługi urządzeń do cięcia i żłobienia elektropowietrznego 2) Dobierać elektrody węglowe do cięcia i żłobienia elektropowietrznego 3) Dobierać parametry cięcia i żłobienia elektropowietrznego 4) Wykonywać cięcie i żłobienie elektropowietrzne 	<ul style="list-style-type: none"> • Urządzenia do cięcia i żłobienia elektropowietrznego • Rodzaje elektrod do cięcia i żłobienia elektropowietrznego • Parametry cięcia i żłobienia elektrodą węglową • Techniki cięcia i żłobienie • Wykonywanie żłobienia elektrodą węglową
MEC.10.03.22 Kontroluje jakość wykonanych spoin	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dokonuje pomiarów wykonanej konstrukcji 2) Określa metodę kontroli jakości wykonanego połączenia 3) Dokonuje oględzin wykonanych połączeń 4) Wykonuje pomiary złączy spawanych przy użyciu narzędzi pomiarowych ze szczególnym uwzględnieniem spoinomierzy 5) Analizuje występujące wady i niezgodności połączeń oraz przyczyny ich powstawania 	<ul style="list-style-type: none"> • Urządzenia i narzędzia pomiarowe do kontroli spoin • Metody badań połączeń spajanych • Normy dotyczące badań spoin • Ocena jakości spoin • Sposoby naprawy połączeń spawanych

Praktykant dopuszczony jest do praktyki zawodowej, po odbyciu szkolenia BHP oraz przeszkolenia z zakresu regulaminów obowiązujących na zakładzie.

Podczas realizowania niektórych czynności, związanych z odbywającymi się praktykami zawodowymi, wymagana jest pełnoletność praktykanta, co regulowane jest przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac. W przypadku gdy praktykant nie ukończył 18-stego roku życia, będzie podczas prac wzbronionych dla niego w postaci słuchacza i obserwatora. Praktykanta nie biorącego czynnego udziału przy pracach dla niego zabronionych obowiązuje taki sam zakres wiedzy teoretycznej.

KRYTERIA OCENY PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Ocenę efektów kształcenia dokonuje opiekun praktyk zawodowych, w miejscu jej odbywania.

Kryteria oceny uwzględniają:

- Punktualność,
- Pracowitość,
- Zaangażowanie,
- Kulturę osobistą,
- Wykorzystanie wiadomości i umiejętności uzyskanych w szkole,
- Jakość wykonywanych zadań,
- Zdolności organizacyjne,

METODY SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘĆ

Umiejętności nabyte przez praktykantów powinny być sprawdzane z uwzględnieniem zgodności efektu otrzymanego przez ucznia z powierzonym zadaniem, oraz sposobem osiągnięcia danego efektu.

Opiekun praktyk sprawdza umiejętność zastosowania w praktyce wiadomości uzyskanych przez praktykantów w szkole, zadając im pytania związane z wykonywaniem przez nich zadań praktycznych.

W przypadku gdy występują problemy związane z wykonaniem zadań, opiekun tworzy dyskusje dla wszystkich praktykantów w formie burzy mózgów, w związku z czym jest w stanie ocenić zaangażowanie oraz kompetencje twarde i miękkie praktykantów.

Wykonywanie zadań nadzorowane jest przez opiekuna praktyk, którego zadaniem jest pomoc w ich realizacji.

Oceniając ucznia nauczyciel powinien brać pod uwagę różne aspekty aktywności ucznia:

- Ustne wypowiedzi formułowane w oparciu o uzyskaną na praktykach wiedzę, np. odpytanie na kolejnych zajęciach praktycznych, z zagadnień poruszonych na poprzednich zajęciach,
- Różnorodne formy prac ucznia, uzyskane w toku realizacji zadań praktycznych podczas zajęć np. ocena wykonanych prac przygotowawczych do montażu, ocena wykonanych połączeń elementów itp.
- Zaangażowanie i wkład pracy zarówno na zajęciach praktycznych, jak i podczas szkolenia teoretycznego.